

Sygn. akt VIII GC 99/11

WYROK

WIMIENIURZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Agnieszka Górską

Protokolant st. sekr. sądowy Marta Perkowska

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2013 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa (...). Z siedzibą w H.

przeciwko syndykowi masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w G.

o zapłatę

I zasądza od pozwanego syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w G. na rzecz powoda (...). Z siedzibą w H. kwotę 68.813,83 zł (sześćdziesięciu ośmiu tysięcy ośmuset trzynastu złotych osiemdziesięciu dwóch groszy);

II oddala powództwo co do kwoty 3635,46 zł (trzech tysięcy sześciuset trzydziestu pięciu złotych czterdziestu sześciu groszy);

III umarza postępowanie w pozostałej części;

IV zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.288 (trzech tysięcy dwustu osiemdziesięciu ośmiu) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 99/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 kwietnia 2011r. powódka (...) w H. wniosła o zasądzenie od pozwanego syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości w G. kwoty 36.000 Euro. W uzasadnieniu powódka wskazała, że przed ogłoszeniem upadłości spółki (...) zawarła z (...) w D. umowy leasingu, których przedmiotem były maszyny zamontowane w siedzibie spółki z o.o. w G.. Po ogłoszeniu upadłości powód wzywał pozwanego do wydania stanowiących jego własność rzeczy ruchomych, lecz pozwany odmówił ich wydania powołując się na posiadanie dokumentów potwierdzających ich nabycie i fakt, że rzeczy te stanowią część składową nieruchomości upadłego i linii technologicznej przedsiębiorstwa. Następnie z masy upadłości została wyłączona maszyna do foliowania I. C. 7, a na mocy wyroku z dnia 11 grudnia 2009r. – suszarnia (...) i system (...). Powyższe urządzenia były zamontowane w hali produkcyjnej stanowiącej własność upadłej spółki, a hala ta jest wdzierżawiona lub wynajęta spółce (...). Powód, na mocy umowy zawartej ze wskazaną spółką oddał suszarnię oraz system (...) w leasing, przy czym miesięczna rata leasingu wynosiła 2.000 Euro. Przez czas trwania sporu ww. urządzenia znajdowały się u pozwanego, zaś spółka (...) wyraziła chęć korzystania z nich. Pozwany wdzierżawił spółce wskazane urządzenia, pobierając z nich korzyści co najmniej w okresie od sierpnia 2008r. do stycznia 2010r. Tym samym doprowadził do bezpodstawnego wzbogacenia

masy upadłości. W ocenie powoda najpóźniej od dnia wytoczenia powództwa o wyłączenie rzeczy z masy upadłości pozwany powinien liczyć się z obowiązkiem zwrotu świadczenia. Na wysokość dochodzonego roszczenia składają się kwoty miesięcznego czynszu najmu/dzierżawy, które pozwany otrzymał od spółki (...) – 18 miesięcy przy czynszu w wysokości 2.000 Euro miesięcznie. W razie uznania, że w sprawie nie doszło do bezpodstawnego wzbogacenia, roszczenie powoda należy rozpatrywać w kategoriach roszczenia właściciela rzeczy przeciwko posiadaczowi rzeczy, będącemu w złej wierze.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu. W uzasadnieniu podniósł, że domniemanie z art. 69 ust. 3 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze ma chronić masę upadłości i ułatwić postępowanie syndykowi. Syndyk nie miał możliwości skonsultowania spraw właścicielskich z reprezentantami upadłej spółki, jako że spółka nie miała zarządu. Jedynym źródłem wiedzy były zatem księgi upadłego, które dawały podstawę do ustalenia prawa własności rzeczy ruchomych po stronie upadłego. W ocenie pozwanego nie ma podstaw do przyjęcia, aby przysporzenia związane z korzystaniem z rzeczy wchodzącej w skład masy upadłości uznać za uzyskane bez podstawy prawnej. Wyrok wydany w sprawie o wyłączenie z masy upadłości nie może wpływać na uznanie, że do momentu jego uprawomocnienia się pozwany miał prawo do korzystania z nieruchomości. Stanowisko pozwanego w toku ww. postępowania było bowiem spowodowane przekonaniem, że ruchomości stały się częścią składową nieruchomości i nie mogły zostać odłączone od nieruchomości bez zmniejszenia jej wartości. Wynajmując nieruchomość pozwany wynajmował ją z instalacjami, ruchomości nie były autonomicznym przedmiotem stosunku obligacyjnego. Pozwany zaprzeczył, aby uzyskał korzyści z tytułu posiadania wskazywanych przez powoda ruchomości.

W piśmie z dnia 14 stycznia 2013r. pozwany oświadczył, że przy założeniu słuszności powództwa co do zasady, nie kwestionuje tego, że stawka ewentualnych należności powódki wynosi 4.024,96 zł miesięcznie. Na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2013r. powódka wyraziła zgodę, aby żądana pozwem kwota opiewała na równowartość iloczynu wynagrodzenia miesięcznego w wysokości 4.024,96 zł i 18 miesięcy, to jest kwotę 72.449,28 zł. Ograniczyła tym samym żądanie do kwoty 72.449,28 zł, zaś pozwany wyraził zgodę na cofnięcie pozwu w tej części.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 października 2006r. pomiędzy (...) w D. a powodem (...) & (...) w H. została zawarta umowa leasingu na okres 48 miesięcy. Umowa określała wysokość raty leasingowej na 21.254,71 Euro. Przedmiot leasingu określony był szczegółowo w fakturze z dnia 12 września 2009r., w której wymieniono konkretne ruchomości. Wśród nich znalazły się m.in. suszarnia L. i silosy. Jako adres dostawy wskazano siedzibę (...) spółki z o.o. w G..

Na mocy umowy leasingu z dnia 24 stycznia 2007r. (...) w D. zostało przekazane do użytkowania na czas trwania umowy (48 miesięcy) urządzenie komputerowe (...) wraz z oprogramowaniem i pamięcią. Rata leasingowi została określona na poziomie 4.063,26 Euro miesięcznie. Jako adres dostawy wskazano siedzibę (...) spółki z o.o. w G..

Dowód:

- umowa leasingu nr (...) z tłumaczeniem k. 22-24
- faktury wraz z tłumaczeniem k. 25-35, 39-49
- umowa leasingu nr (...) z tłumaczeniem k. 36-38

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2008 r. ogłoszono upadłość (...)spółki z .o. w G..

W skierowanym do syndyka masy upadłości (...) spółki z o.o. w G. piśmie z dnia 17 marca 2008r. powód wskazał, że przysługuje mu prawo własności urządzeń i maszyn, znajdujących się w zakładzie produkcyjnym spółki (...) w G., w tym m. in. systemu (...) i maszyny do foliowania I.. Wniósł o powstrzymanie się z dokonaniem rozporządzeń podanymi przedmiotami, w ramach których wymieniony został m.in. system (...).

W odpowiedzi pozwany wskazał, że nie istnieją ograniczenia w rozporządzaniu przez syndyka majątkiem, który stanowi składnik masy upadłości. Zakaz zbywania czy obciążania mienia wynikać może zostać ustanowiony w postępowaniu z powództwa o wyłączenie przedmiotu z masy upadłości. Nadto poinformował, że posiada dokumenty potwierdzające zakup części wskazanych przez powoda urządzeń przez spółkę (...).

Dowód:

- pismo powoda z dnia 17.03.2008r. k. 52
- pismo pozwanego z dnia 19.03.2008r. k. 53

Powód wystąpił z wnioskiem o wyłączenie z masy upadłości spółki (...) rzeczy ruchomych. Pozwany przychylił się do wniosku dotyczącego maszyny do foliowania marki I. (...).

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2008r. (sygn. akt XXII GUp 5/08) Sąd Rejonowy w Szczecinie wyłączył wskazaną maszyną z masy upadłości spółki, oddalając wniosek w pozostałym zakresie.

W wyniku wytoczonego przez powoda powództwa o wyłączenie z masy upadłości, na mocy wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 11 grudnia 2009r. (sygn. akt XII GUo 1/09) wyłączony z masy upadłości spółki (...) został m. in. agregat suszarniczy (...), producent (...), typ.(...) oraz ruchomości w postaci urządzeń komputerowych – (...). W toku postępowania stwierdzono, że system komputerowy (...) nie stanowi części nieruchomości, zaś agregat suszarniczy (...) stanowi części linii produkcyjnej, łatwo demontowanej, lecz trwale związanej z nieruchomością. Wyrok uprawomocnił się w dniu 3 stycznia 2010r.

Dowód:

- pismo pozwanego z dnia 29.05.2008r. k. 54-56
- postanowienie SR w Szczecinie z dnia 11.06.2008r. k. 57
- wyrok SR Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 11.12.2009r. k. 58-70
- postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 31.03.2010r. k. 73-78
- postanowienie Sađu Rejonowego w Szczecinie z dnia 15.10.2008r. k. 717-718
- opinia dotycząca identyfikacji nieruchomości z dnia 30.09.2009r. k. 596-602

1 marca 2008r. pozwany zawarł z (...) sp. z o.o. umowę najmu pomieszczenia oznaczonego numerem (...) w budynku biurowym przy ul. (...) w G.. Z kolei w dniu 17 marca 2008r. powołane powyżej podmioty zawarły umowę najmu pomieszczeń biurowych oraz hali produkcyjnej nr 1, części hali produkcyjnej nr (...)o powierzchni 740 m⁽²⁾. Z tej samej daty pochodzi umowa najmu nr (...), której przedmiot stanowiły maszyny i urządzenia. Również zakresem umowy najmu nr (...) z dnia 26 marca 2008r. zostały objęte maszyny i urządzenia wchodzące w skład systemu (...). Stały czynsz najmu określono na 5.000 zł plus podatek VAT miesięcznie.

Pozwany i spółka (...) zawarły także w dniu 17 marca 2008r. umowę o współpracy, mocą której pozwany miał świadczyć na rzecz spółki usługi logistyczne oraz usługi związane z okazjonalnym wynajmem sprzętu, będącego w dyspozycji syndyka. Należności spółki (...), wynikające z ww. umów stwierdzane były fakturami VAT.

Dowód:

- umowa najmu z dnia 1.03.2008r. k. 108, 677
- umowa najmu nr (...) z dnia 17.03.2008r. z aneksami k. 109-117, 128-136, 683-691

- umowa najmu nr (...) z dnia 17.03.2008r. k. 118-122, 667-671
- umowa najmu nr (...) z dnia 26.03.2008r. k. 123-127
- umowa o współpracy z dnia 17.03.2008r. k. 137-141, 678-682
- faktury VAT z zestawieniami k. 142-591

W wyniku zawartych umów najmu spółka (...) korzystała z hali produkcyjnej oraz zamontowanych w hali urządzeń. W hali znajdowały się cztery zespoły suszarek, przy czym spółka faktycznie korzystała z jednej – w hali numer (...). Spowodowane było to faktem, że spółka korzystała wyłącznie z jednej linii produkcyjnej. Jednym z warunków najmu był zakaz podłączania nowych urządzeń i usuwania tych, zamontowanych na stałe.

Spółka nie korzystała z serwera systemu (...). Posiadała własny serwer. (...) był włączony, pracował. W ramach tego systemu funkcjonowały czujniki umożliwiające automatyczne otwieranie drzwi. Spółka nie korzystała z systemu kontroli wejść i wyjść z uwagi na brak kodów umożliwiających uruchomienie urządzenia. W systemie tym nie pracował również moduł rejestracji czasu pracy. Oprogramowanie sterujące kontrolą dostępu wejść i wyjść zostało zainstalowane w systemie (...), jednak możliwe było przeniesienie programu sterującego na inny serwer.

Dowód:

- zeznania świadka W. S. k. 708-711
- zeznania P. W. w charakterze strony k. 711-713
- opinia dotycząca identyfikacji nieruchomości z dnia 30.09.2009r. k. 596-602

Spółka (...) wyrażała zainteresowanie korzystaniem z maszyn, objętych postępowaniem upadłościowym (...) w sp. z o.o. (...), w tym instalacji marki M. i systemu komputerowego (...). Wykazywała także zainteresowanie nabyciem zorganizowanej części przedsiębiorstwa z ograniczeniem do nieruchomości i najmowanych ruchomości. Spółka zainteresowana była przede wszystkim użytkowaniem urządzeń marki (...), jednak wnioskiem objęła całe wyposażenie hali, gdyż było to warunkiem podjęcia rozmów przez strony.

Dowód:

- oświadczenie z dnia 23.07.2008r. k. 71
- pismo spółki (...) z dnia 2.12.2008r. k. 672-676
- zeznania świadka W. S. k. 708-711

W dniu 8 marca 2010r. powód zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowę leasingu, na mocy której urządzenia – suszarnia/agregat (...) (producent (...)) oraz system (...) zostały oddane w leasing wskazanej spółce. Miesięczna rata wynagrodzenia została określona na 2.000 Euro.

Dowód:

- umowa leasingu z dnia 8.03.2010r. k. 50-51

Powód wystąpił z wnioskiem o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej. Postępowanie toczące się przed Sądem Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie nie zakończyło się zawarciem ugody.

Dowód:

- wniosek z dnia 26.07.2010r. k. 72

Wynagrodzenie za korzystanie z suszarni (...) i systemu (...) (...)wynosi 4.024,96 zł miesięcznie. Przy przyjęciu 18 – miesięcznego okresu korzystania wynagrodzenie to kształtuje się na poziomie 72.449,28 zł.

Okoliczność bezsporna

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należało rozważyć, jakie prawo znajdzie zastosowanie w niniejszej sprawie. Powód jest bowiem spółką zarejestrowaną w Niemczech, a zatem postępowanie dotyczy stosunków prawa prywatnego związanych z więcej niż z jednym państwem. Ustawa Prawo prywatne międzynarodowe z dnia 4 lutego 2011r., weszła w życie z dniem 16 maja 2011r., stąd wobec faktu, iż już niniejszy pozew wniesiony został przed tą datą, (a zdarzenia podlegające ocenie miały miejsce w latach 2008 – 2009), zastosowanie znajdzie ustawa wcześniejsza, regulująca tę materię. Zgodnie z art. 24 ust. 1 w zw. z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 12 listopada 1965r. Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. Nr 46, poz. 290 ze zm.) własność i inne prawa rzeczowe podlegają prawu państwa, w którym znajduje się ich przedmiot. Przepisy paragrafów poprzedzających stosuje się odpowiednio do posiadania.

Ruchomości, których posiadanie stanowi przedmiot niniejszego postępowania znajdują się w hali produkcyjnej w G.. Z tego wniosek, iż dla oceny zasadności roszczenia powoda konieczne jest zastosowanie prawa polskiego.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został podstawie przedłożonych przez strony dokumentów, w tym umów, faktur i korespondencji. Żadna ze stron nie kwestionowała ich treści, zaś Sąd również nie powziął wątpliwości co do ich prawdziwości. Sąd oparł się również na zeznaniach świadka W. S. oraz P. W. w charakterze strony. Występujące rozbieżności pomiędzy zeznaniami wskazanych osób wynikały zaś z faktu, że pozwany odmiennie interpretował zakres umowy łączącej go ze spółką (...) oraz jej przedmiot.

Sąd oddalił wnioski dowodowe, zawarte w piśmie pozwanego z dnia 8 października 2012r. uznając je za spóźnione wobec brzmienia art. 479¹⁴ § 2 k.p.c. Ponadto wobec cofnięcia wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego wniosek, zmierzający do zobowiązania powódki do przedłożenia określonych informacji niezbędnych dla prawidłowego sporządzenia opinii, okazał się bezprzedmiotowy.

Jako podstawę prawną powództwa powód wskazywał art. 405 i nast. k.c., wywodząc iż doszło do bezpodstawnego wzbogacenia masy upadłości – pozwanego, kosztem powoda. Jako alternatywną podstawę wskazał przepisy dotyczące roszczeń właściciela rzeczy przeciwko jej posiadaczowi, będącemu w złej wierze. Sąd doszedł do przekonania, że w niniejszym stanie faktycznym zastosowanie znajdą przepisy art. 224-225 k.c.

Zauważyć bowiem trzeba, że przepisy o roszczeniu windykacyjnym i związane z nim roszczenia uzupełniające oraz o zwrot nakładów, a z drugiej strony przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, tworzą dwa odrębne zespoły norm, z których każdy stanowi autonomiczną całość. Nie ma możliwości mieszania podstaw w ten sposób, iż uzupełniająco do roszczenia windykacyjnego zastosowanie znajdą przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu czy odwrotnie. Wzbogacony (posiadacz) nie może dochodzić zwrotu nakładów na innej podstawie niż ta, z której wynikało roszczenie główne (Kodeks cywilny. Komentarz., pod red. K. Osady, C. H. Beck 2012, Legalis). Uprawniony, któremu przysługuje roszczenie windykacyjne nie może dochodzić roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. Przepisy dotyczące ochrony własności są bowiem przepisami szczególnymi w stosunku do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Powód wystąpił z powództwem o wyłączenie określonych przedmiotów z masy upadłości, w tym systemu komputerowego (...) oraz agregatu suszarniczego, a powództwo w opisywanej części zostało uwzględnione wyrokiem z dnia 11 grudnia 2009r. W postępowaniu o wyłączenie z masy upadłości stwierdzono, iż powodowi przysługuje własność wskazanych ruchomości. W takiej sytuacji domaganie się od posiadacza rzeczy wynagrodzenia za korzystanie z niej, jest pochodną realizacji uprawnień właścicielskich. Wskazać zaś trzeba na odmienną naturę systemu rozliczeń między posiadaczem rzeczy a jej właścicielem oraz systemu rozliczeń między wzbogaconym a zubożonym. Zgodnie z ogólną regułą stosunku *lex specialis* do *lex generalis* przepisy dotyczące posiadania rzeczy bez tytułu prawnego znajdują zastosowanie tylko w takim zakresie, w jakim problem wzajemnych rozliczeń między właścicielem a posiadaczem nie

został uregulowany w art.222 – 231 k.c. (wyrok Sądu Najwyższego z 14 grudnia 1980r., sygn. II CR 501/80, opubl. w OSN 1981r., Nr 9, poz. 171; wyrok SN z 12 stycznia 2006 r., sygn. II CK 341/05, opubl. w OSN 2006, Nr 10, poz. 169). W istocie zatem przepisy dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia mają zastosowanie subsydiarne (System Prawa Prywatnego, tom 6 Prawo zobowiązań część ogólna pod redakcją Adama Olejniczaka, str. 257 – 259), wchodząc w rachubę jedynie wtedy, gdy nic innego nie wynika z przepisów prawa rzeczowego.

Z powyższych względów ocena zasadności powództwa sprowadzała się do ustalenia, czy pozwany korzystał z przedmiotów wskazanych w pozwie i czy można mu przypisać status posiadacza (samoistnego bądź zależnego). W dalszej kolejności rozważaniu podlegała kwestia, w jakim okresie występował podany stan, a także czy wówczas pozwany pozostawał w złej czy też w dobrej wierze.

Sąd doszedł do przekonania, iż pozwany nie był posiadaczem samoistnym przedmiotów, objętych niniejszym postępowaniem. Zgodnie z treścią art. 336 k.c. posiadaczem samoistnym jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca lub mający inne prawo, z którym łączy określone władztwo nad cudzą rzeczą. Rozstrzygające znaczenie ma więc zakres władania rzeczą, na wzór prawa własności (art. 140 k.c.).

Maszyny objęte umową leasingu faktycznie znajdowały się w siedzibie upadłej i były przez nią wykorzystywane, jednakże stronami umowy leasingu był powód i (...) w D.. Już sam leasingobiorca, a zatem (...) spółka (...), jest posiadaczem zależnym w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego. Z tego względu nie sposób uznać, iż posiadanie polskiej spółki córki miało charakter samoistny. W konsekwencji w posiadanie samoistne nie mógł wejść syndyk. Reasumując, syndyka należało uznać za posiadacza zależnego maszyn, znajdujących się w halach produkcyjnych w G.. Przepisy art. 224 i 225 k.c. znajdują do niego zastosowanie poprzez odesłanie zawarte w art. 230 k.c.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie budzi wątpliwości, że system komputerowy (...) oraz agregat suszarniczy (...) były wykorzystywane przez spółkę (...). Spółka ta zawarła umowę najmu hali produkcyjnej z pozwanym w dniu 17 marca 2008r., na mocy której korzystała również ze znajdujących się na hali maszyn i urządzeń.

Okoliczność, iż w okresie objętym pozwem (od sierpnia 2008r. do 3 stycznia 2010r.) pozwany nie zawierał ze spółką (...) odrębnej umowy, której przedmiotem był najem bądź dzierżawa urządzeń, wskazanych w pozwie, pozostaje jednak bez znaczenia. Faktycznie bowiem spółka korzystała z suszarni i systemu komputerowego w ramach zawartej umowy najmu pomieszczeń hali. Agregat suszarniczy były podłączony do linii produkcyjnej, sprawny technicznie i eksploatowany w ramach tej linii, wykorzystywanej przez spółkę (...). (...) więcej, jak zgodnie wskazywał świadek i pozwany, demontaż tego urządzenia był wykluczony. Spółka nie miała przy tym możliwości montażu własnych urządzeń i niejako zmuszona została do korzystania z maszyn dostępnych na hali. Potwierdzenie powyższego stanowi opinia z dnia 30 września 2009r., sporządzona w toku postępowania o wyłączenie z masy upadłości, w której stwierdzono że suszarnia jest związana instalacjami z budynkiem, a jej wyłączenie z eksploatacji doprowadziłoby do zniszczenia sufitów i ścian. Zarówno suszarnia, jak i system komputerowy nie są trwale związane z nieruchomością upadłego, co potwierdził biegły w toku postępowania upadłościowego. Wątpliwości pozwanego co do tego, iż ruchomości te są nierozzerwalnie związane z nieruchomością upadłego, nie mogą mieć zatem znaczenia po uprawomocnieniu się wyroku z dnia 11 grudnia 2009r. Fakt, iż spółka (...) korzystała z jednej tylko suszarni, (a z drugiej jedynie w razie awarii), pozostaje bez znaczenia dla oceny zakresu korzystania przez pozwanego z urządzeń powoda; faktycznie bowiem pozwany dysponował wszystkimi suszarniami, wyłączając w tym zakresie korzystanie nich przez powoda, i wszystkie 4 suszarni było objęte zakresem najmu. Decyzja najemcy o zakresie, w jakim będzie w rzeczywistości korzystał z tych urządzeń nie zmieniała w istocie zakresu korzystania przez pozwanego z posiadanych rzeczy.

Wtórne jedynie znaczenie ma to, czy pozwany był posiadaczem w złej czy w dobrej wierze. Posiadaczem w dobrej wierze jest ten, kto władając rzeczą, pozostaje w błędnym, ale usprawiedliwionym okolicznościami przeświadczeniu, że przysługuje mu prawo do rzeczy. W złej wierze pozostaje natomiast posiadacz, który wie lub przy dołożeniu należytej staranności powinien wiedzieć, że nie przysługuje mu prawo podmiotowe do posiadanej rzeczy.

Wobec brzmienia art. 224 § 2 k.c. i 225 k.c. (w zw. z art. 230 k.c.) uznać należy, że obowiązki posiadacza w złej wierze i posiadacza w dobrej wierze od kiedy dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy są w znacznej mierze tożsame; w każdym razie pokrywają się co do obowiązku wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy. Za równoznaczne powództwu o wydanie, o którym mowa w art. 224 § 2 k.c. należy, zdaniem sądu, uznać wniosek o wyłączenie z masy upadłości, a następnie powództwo o wyłączenie z masy upadłości. Wobec zakresu żądania pozwu badanie istnienia dobrej czy złej wiary nastąpić musi w odniesieniu do okresu od sierpnia 2008r. do stycznia 2010r. Należy zauważyć, że pozew o wyłączenie z masy upadłości został złożony przez powoda w dniu 23 lipca 2008r., przy czym powód wywodził, że wiedzę o jego złożeniu pozwany powziął niezwłocznie. Pozwany nie podważał twierdzeń powoda dotyczących wskazanych powyżej dat. Zatem już od początku sierpnia 2008r. pozwany był świadomy faktu, że jego uprawnienie do korzystania z rzeczy jest kwestionowane i w świetle art. 225 zd. 1 i art. 224 § 2 k.c. był posiadaczem w złej wierze.

Wobec przesłanek roszczenia o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy bez znaczenia pozostaje zarzut pozwanego, iż w chwili objęcia masy upadłości upadła spółka nie posiadała zarządu i nie było możliwości konsultacji z osobami, które miałyby wiedzę o zawieranych przez upadłą spółkę umowach.

Reasumując, obowiązki pozwanego należy oceniać przez pryzmat brzmienia art. 225 k.c. w zw. z art. 230 k.c., co skłania do wniosku iż jest on obowiązany do zapłaty na rzecz powoda (właściciela) wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy – suszarni oraz systemu komputerowego. Strony zgodnie przyjęły wysokość miesięcznego wynagrodzenia z tego tytułu na kwotę 4.024,96 zł.

Przechodząc do oceny okresu, w którym spółka (...) korzystała z maszyn, stanowiących własność powoda, Sąd uznał, że okres ten został prawidłowo określony w pozwie. Podana powyżej spółka umowę najmu, której przedmiotem były m. in. hala nr 1 i 3 z pozwanym zawarła w dniu 17 marca 2008r. Po tej dacie spółka zaczęła wykorzystywać w swej działalności linię produkcyjną, a w jej ramach także agregat suszarniczy, na co wskazywał świadek W. S.. Konsekwencją korzystania z hali było również używanie systemu komputerowego (...), który był włączony. Nie ulega wątpliwości, że serwer został uruchomiony, pracował cały czas i był zdalny do użytku. Pozwany i świadek twierdzili, iż faktycznie korzystanie z systemu kontroli wejść i wyjść było ograniczone z uwagi na brak kodów dostępu. Kontrolą tą sterowało oprogramowanie zainstalowane w systemie (...), jednak istniała możliwość przeniesienia systemu sterującego na inny serwer. Mimo istnienia takiej opcji, dane zapisane na serwerze systemu (...) nie zostały przeniesione na inny serwer, a zatem system komputerowy (...) nie został wyłączony z użytku. Z tego wniosek, iż spółka korzystała z analizowanych nieruchomości po zawarciu umowy najmu. Ponadto zauważyć należy, że system kontroli wejść i wyjść nie został objęty pozwem o wyłączenie z masy upadłości, a również w niniejszym postępowaniu powód nie twierdził, aby pozwany, a następnie spółka (...) z tego systemu korzystały. Zauważyć też trzeba, że niezależnie od stopnia zainteresowania najemcy poszczególnymi rzeczami zainstalowanymi w hali produkcyjnej, powód uzależniał podjęcie rozmów od objęcia umową wszystkich elementów; w umowie leasingu z 2010 r. przedmiotem była całość urządzeń. W tej sytuacji oczekiwać należało, że także w przypadku, gdyby to powód, a nie pozwany, oddał w spornym okresie w najem urządzenia znajdując się w hali, przedmiotem byłyby wszystkie zainstalowane tam rzeczy.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, aby po zawarciu umów najmu nastąpiły jakiegokolwiek przeszkody, zakłócające posiadanie przez spółkę zarówno suszarni, jak i systemu komputerowego. Stan posiadania i sposób użytkowania nie uległ zmianie po wytoczeniu przez powodową spółkę powództwa o wyłączenie podanych rzeczy z masy upadłości. Pozew został złożony w dniu 23 lipca 2008r., a po powzięciu informacji o jego wniesieniu pozwany nie zmienił swego stanowiska i odmówił wydania rzeczy. Jednocześnie nadal korzystano z urządzeń i stan taki trwał do momentu uprawomocnienia się wyroku w sprawie o wyłączenie z masy upadłości, to jest do dnia 3 stycznia 2010r. Zauważyć należy, że pozwany nie naprowadził żadnych konkretnych twierdzeń, aby przeciwstawić się stanowisku powoda, dotyczącemu okresu, w jakim wynajmująca spółka (...) korzystała z urządzeń wskazanych w pozwie. Kwestionował powództwo co do zasady, wywodząc że nie doszło do przysporzenia masy upadłości bez podstawy prawnej. Swoje zachowanie uznał za uzasadnione wobec obowiązków syndyka i domniemania z art. 69 ust.

3 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, które to okoliczności pozostawały jednak bez wpływu na rozstrzygnięcie sporu.

Ostatecznie należało zatem przyjąć, iż pozwany, oddając rzeczy będące przedmiotem sporu w najem spółce (...), korzystał z urządzeń w okresie od 1 sierpnia 2008r. do 3 stycznia 2010r., a zatem przez 17 miesięcy i 3 dni (a nie 18 miesięcy jak wywodzi powód). Za ten okres pozwany winien uiścić na rzecz powoda wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy w wysokości 68.813,82 zł. Powyższa kwota stanowi iloczyn 17 miesięcy i kwoty 4.024,96 zł, co daje 68.424,32 zł. Została powiększona o 389,50 zł tytułem wynagrodzenia za 3 dni w styczniu 2010r. ($4.024,96 \text{ zł} : 31 = 129,83$; $129,83 \text{ zł} \times 3 = 389,50 \text{ zł}$). Taka też kwota podlegała zasądzeniu na rzecz powoda w punkcie I wyroku.

W punkcie II Sąd oddalił powództwo ponad kwotę 68.424,32 zł, to jest co do 3.635,46 zł.

W punkcie III Sąd umorzył postępowanie w pozostałej części. Na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2013r. powód cofnął pozew ponad kwotę 72.449,28 zł, zaś pozwany wyraził zgodę na cofnięcie w tej części. Zgodnie z treścią art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Powódka ograniczyła powództwo przed wydaniem wyroku, na co pozwany się zgodził. W myśl natomiast §4 powołanego na wstępie uregulowania sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Mając na uwadze prezentowane w toku postępowania stanowisko stron Sąd nie dostrzegł, aby miała miejsce jedna z wymienionych powyżej przesłanek, w związku z czym częściowe cofnięcie pozwu uznał za dopuszczalne i skuteczne. Art. 355 § 1 k.p.c. wskazuje, iż sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Mając zatem na względzie poczynione powyżej ustalenia Sąd orzekł jak w punkcie III wyroku.

W punkcie IV, na podstawie art. 100 k.p.c., Sąd orzekł o kosztach procesu. Zgodnie z powołaną regulacją w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Wartość przedmiotu sporu określona została na 143.014 zł. Powódka wygrała proces w 48% (68.813,82 zł ze 143.014 zł), zatem powstałe w niniejszym postępowaniu koszty powinny ją obciążyć w 52%.

Powódka poniosła koszty w wysokości 10.768 zł, na które składa się 7.151 zł tytułem opłaty od pozwu (k. 80), 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (k. 12) oraz 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika (ustalone na podstawie §6 pkt 6 w zw. z § 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002 rok, Nr 163, poz.1349 ze zm.). Pozwana poniosła koszty w wysokości 3.617 zł – 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (k. 608) oraz 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika (ustalone jak wyżej). Suma kosztów postępowania poniesionych przez strony wynosi 14.385 zł, zaś mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik procesu powódka powinna ponieść je co do kwoty 7.480 zł (52% z 14.385 zł). Z uwagi na fakt, że powódka wydatkowała już kwotę 10.768 zł, pozwany zobowiązana jest do zapłaty na jej rzecz sumy 3.288 zł.